

Școala doctorală DREPT Sarcinile și obiectivele studiilor prin doctorat

Anul I, Semestrul I – 30 credite ECTS

Studiile la doctorat vor începe cu un seminar instituțional organizat timp de 3-4 zile pentru doctoranzii tuturor școlilor doctorale din cadrul instituției cu titlul **Introducere în programul de studii doctorale și integritate academică**. În cadrul acestuia doctoranzii sunt familiarizați cu instituția și școala doctorală; conținutul și rezultatele educaționale ale programului; drepturile, responsabilitățile doctoranzilor și integritatea academică; cadrul european, național și instituțional al studiilor doctorale; oportunități pentru mobilitate academică și practică. Membrii fiecărei școli doctorale prezintă domeniile de interes științific și problemele actuale societale care ar putea fi adresate în cadrul proiectelor de cercetare doctorală. Astfel doctoranzii au oportunitatea de a se cunoaște unii cu alții și de a-și identifica conducătorul științific.

Primul curs pe care îl vor urma doctoranzii este intitulat **Metodologie și metode de cercetare științifică**, obiectivul cărui este de a oferi doctoranzilor cunoștințe avansate privind metodologia și tipologia metodelor de cercetare în domeniul științelor sociale (*calitative, cantitative, comparative ș.a.*), dezvoltând competența de a considera cele mai relevante metode pentru proiectul de cercetare. În cadrul acestuia vor fi prezentate în detalii etapele cercetării. La finalizarea cursului doctoranzii vor putea să realizeze cercetarea științifică individual, să dezvolte o metodologie potrivită logicii cercetării, să aplice metode adecvate și să formuleze soluții sustenabile. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a cărui permite acumularea a **5** credite ECTS.

Modulul **Scrierea, prezentarea, publicarea și promovarea științifică** se focusează pe pregătirea doctoranzilor în scrierea academică eficientă – respectiv descrierea concisă, convingătoare și clară a unui studiu tematic, articol, a tezei de doctor. Acesta include aspecte de structură, gramatică, vocabular, reguli de redactare academică, particularitățile scrierii științifice pentru articole, teze, pentru informarea diferitor grupuri de public și oferă recomandări practice privind corectarea erorilor. Doctoranzii vor dezvolta competența de a scrie un articol coerent, de a formula corect o propoziție, de a elabora structura unui paragraf, de a structura și scrie capitolele de bază ale tezei și articolului științific (*abstractul, introducerea, metodologia și metodele, rezultatele, abordările critice și referințele*), de a construi tabele și diagrame; să prezinte și să explice rezultatele cercetării, să aplice reguli de tehnoredactare, citare, să identifice și să corecteze greșelile conceptuale și stilistice. Astfel doctoranzii vor căpăta mai multă independență în activitatea de scriere și editare științifică. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a cărui permite acumularea a **5** credite ECTS.

În dependență de programul de doctorat solicitat, în cadrul cursului **Teorii avansate și probleme actuale în știința juridică** doctorandul va studia anumite discipline din domeniul respectiv. Pe durata cursului se va prezenta o tipologie a diferitor școli și idei doctrinare ale acestora. Cursul dezvoltă o serie de concepte și axiome utile în generarea teoriei practice. Scopul cursului este de a stimula studenții să reflecteze și să reconsidere premisele teoretice care ghidează propriile cercetări. Formele principale de studiu: lecturi orientate spre soluționarea problemelor, ateliere teoretice și lucrul individual al studenților doctoranzi. După finalizarea cursului doctoranzii trebuie să obțină abilități în analiza și evaluarea teoriilor și paradigmatelor caracteristice științei juridice și compararea ideilor ale diferitor școli în domeniul dreptului. Cursul prevede 10 sesiuni. Fiecare sesiune constă dintr-o introducere de către lector, urmată de o lectură atentă a textelor științifice selectate. Doctoranzii vor pregăti lucrări practice săptămânale pentru curs. Finalizarea și promovarea reușită a cursului se bazează pe lectură, participare în discuții și **elaborarea unei foi de parcurs de 3-5 pagini pentru sesiunea de dezbateri științifice**. Modulul oferă oportunitatea de aprofundare în domeniul specialității științifice și este condiție fundamentală pentru realizarea cercetării de doctorat în domeniul

solicitat. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **10** credite ECTS.

Anul I de studii prevede selectarea unui curs opțional – **suport pentru dezvoltarea abilităților de cercetare** (limbi moderne, didactica universitară/modul psiho-pedagogic, *analytics software*, proiect management, dreptul proprietății intelectuale, tehnologii și management inovațional, scrierea propunerii unui grant de succes, media socială pentru cercetători, leadership, marketing și comunicare științifică). În conformitate cu tema proiectului cercetării și parcursul educațional al doctorandului se va alege o disciplină de suport pentru dezvoltarea unor competențe specifice. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Semestrul I finalizează cu **Workshop 1**, obiectivul căruia este definirea temei și problemei de cercetare, prezentarea revistei literaturii etc. În acest context atenționăm că propria viziune privind tema și problema cercetării este obligatorie. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Anul I, Semestrul II – 30 credite ECTS

Semestrul **II** începe cu modulul **Metode avansate de cercetare în știința dreptului**. Scopul modulului este de a dezvolta înțelegerea esenței metodelor de cercetare și rolul acestora în sprijinirea procesului decizional în domeniul **științei juridice**. Modulul asigură dezvoltarea competențelor studenților doctoranzi prin studierea metodelor specifice algoritmului metodologic al temei și problemei cercetate. Modulul presupune o trecere în revistă a modelelor analitice relevante pentru îmbunătățirea deciziilor referitoare la diverse aspecte de cercetare specifice domeniului științelor juridice. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **10** credite ECTS.

Urmează **Modul la alegere în domeniul de specializare științifică**. Unitățile de curs în cadrul modulului sunt orientate spre satisfacerea nevoilor individuale ale doctorandului și dezvoltă competențe și abilități care completează capacitatea de expertiză personală și contribuie la realizarea cu succes a tezei. Cursurile sunt selectate în coordonare cu grupul de supervizare a programului de doctorat. Disciplinele la libera alegere sunt din domeniul de cercetare și interramurale. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **8** credite ECTS.

Proiectarea cercetării aplicate. Acest curs asigură doctoranzilor suportul în a dezvolta simțul critic asupra literaturii existente, capacitatea de a delimita specificitatea întrebării de cercetare și de a dezvolta un proiect de cercetare pertinent. Studenții dezvoltă planul individual al cercetării, asamblând aspectele analitice și metodologice. Studenții vor elabora proiectul cercetării pe tematica selectată pentru teza de doctorat. Ei vor fi încurajați să utilizeze un spectru larg de metode, și să combine analiza datelor secundare cu sondaje, simulări și experimente. Proiectul va cuprinde obligatoriu problema de cercetare, care se bazează pe literatura de specialitate, argumentarea actualității și rațiuni pentru studierea problemei, precum și conceptul teoretic al cercetării problemei. Fundamentarea conceptuală ar putea lua forma unui model analitic cu o structură bine delimitată și demersul studiului empiric care poate implica un experiment, cvasi-experiment, sondaj, analiza datelor secundare, sau meta-analiza și cadrul temporal al cercetării. Lucrarea va fi prezentată în ultima zi a cursului. La finalizarea acestui curs doctoranzii vor fi capabili să analizeze și să formuleze corect probleme și întrebări de cercetare și ipoteze, și să întocmească o propunere eficientă de proiect cercetare. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **2** credite ECTS.

Un alt curs opțional – **suport pentru dezvoltarea abilităților** (limbi moderne, didactica universitară, *analytics software*, proiect management, dreptul proprietății intelectuale, tehnologii și management inovațional, scrierea propunerii unui grant de succes, media socială pentru cercetători, leadership, marketing și comunicare științifică). În conformitate cu tema proiectului cercetării și parcursul educațional al doctorandului se va alege o disciplină de suport pentru

dezvoltarea unor competențe specifice. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Semestrul II finalizează cu **Workshop 2** (prezentarea proiectului cercetării). Proiectul de cercetare individual pentru elaborarea tezei de doctor reprezintă o foaie de parcurs pentru următorii 2-3 ani. Acesta prezintă corelarea problemei de cercetare cu literatura curentă și cele mai recente realizări în **domeniul științei juridice** precum cu întrebările de cercetare și metodologia cercetării. Proiectul va fi evaluat de Consiliul Școlii doctorale. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Susținerea cu succes a examenelor menționate anterior, va permite doctorandului să acumuleze **60** credite ECTS, rezultat care îi va permite să fie promovat la anul II de studii la doctorat.

Anul II, Semestrul III – 30 credite ECTS

Cercetare teoretică (colectarea și analiza datelor secundare). Doctoranzii vor trebui să consulte materiale ce au tangență cu tema de cercetare, inclusiv de nivel național, regional și internațional. Geografia surselor utilizate trebuie să fie una foarte vastă – de la cele tradiționale (publicații științifice), până la instrumente practice (practica judiciară, practica statelor, a organizațiilor internaționale, a persoanelor juridice etc.). O sursă ce nu poate fi neglijată, sunt tezele și memoriile elaborate în domeniul temei de cercetare științifică. În acest, printre instituțiile ce pot oferi informația necesară se enumeră în special bibliotecile, dar și alte instituții deținătoare de informație, inclusiv cele tradiționale și cele netradiționale. Cercetarea respectivă finalizează cu un raport științific, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Cercetarea empirică (dezvoltarea instrumentelor de cercetare). Doctoranzii vor trebui să consulte edițiile cele mai recente, inclusiv ghidurile de redactare a domeniului de studiu. În egală măsură, vor trebui verificate de la bun început ghidurile existente, pentru a stabili care sunt mai binevenite pentru studiul propriu zis. Cercetarea respectivă finalizează cu un raport științific, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Seminar de cercetare 1 (definirea ipotezelor și dezvoltarea instrumentelor de cercetare). Cercetarea demonstrează că există o puternică corelație pozitivă între factorii enumerați și elaborarea unei teze sau a unui memoriu în termenii prevăzuți. În acest sens, doctorandul trebuie să valorifice următoarele abilități:

- ✓ Doctorandul conștientizează deontologia cercetării și exigențele în materie de drept de autor;
- ✓ Doctorandul a dezvoltat competențe în cercetare, în redactare și în editare, urmând ateliere și cursuri opționale pentru a elimina lacunele;
- ✓ Ipoteza tezei este valabilă și clar formulată;
- ✓ Subiectul tezei interesează în mod veritabil doctorandul;
- ✓ Doctorandul întreține discuții cu persoane care au elaborat deja o teză sau un memoriu, sau care sunt în curs de a o finaliza;
- ✓ Conducătorul de teză și doctorandul au stabilit în mod clar formula de colaborare. De exemplu, în disciplinele științifice ei convin de comun acord asupra responsabilității fiecăruia și asupra chestiunilor ce țin de recunoașterea autorilor, analiza datelor, partajarea materialelor, durata colaborării etc.

Cercetarea respectivă finalizează cu un raport științific, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Elaborarea articolelor pentru conferință/revistă. Efectuarea unui studiu prevede în mod logic finalizarea lui, dar, în egală măsură și publicarea rezultatelor acestuia. În acest sens, la dispoziția doctoranzilor sunt puse câteva opțiuni: Revista științifică instituțională *Studii Juridice Universitare* (Categorie C), conferințele anuale *Symposia Professorum* și *Symposia Studentium* etc. Pentru a optimiza acest proces și în contextul promovării conceptului libertății academice,

această etapă va fi considerată îndeplinită prin una din cele două formule – prezentarea și publicarea materialelor cercetării, fie prezentarea unui raport în cadrul unei manifestări cu caracter științific. Realizarea acestor sarcini va permite acumularea a 5 credite ECTS.

Scrierea tezei. Studiile și cercetările făcute pe parcursul perioadei anterioare, în mod logic trebuie să se întruchipeze în forma unor rezultate prealabile ale viitoarei teze de doctorat. Argumentarea începutului scrierii tezei de doctorat va avea loc prin intermediul prezentării și susținerii unui referat științific în baza cercetărilor făcute, susținerea cu succes al căruia va permite acumularea a 5 credite ECTS.

Stagii de practică la alegere (stagiul didactic, de cercetare, industrial, laborator de marketing) la decizia coordonatorului și doctorandului. La finele stagiului de practică, doctorandul prezintă un Raport privind stagiul de practică, susținerea reușită a căruia permite acumularea a 5 credite ECTS.

Anul II, Semestrul IV – 30 credite ECTS

Scrierea tezei. Etapa respectivă vine să contureze aspectele de formă și de fond ale viitoarei teze de doctorat, în special prin analiza lucrărilor principale în domeniu, inclusiv din Republica Moldova și din alte state. Analiza în cauză va constitui nucleul unui referat științific care va fi prezentat și susținut de către doctorand. Susținerea reușită a referatului științific va permite acumularea a 15 credite ECTS.

Elaborarea articolelor pentru conferință/revistă, publicarea și prezentarea. Așa cum a fost menționat anterior, efectuarea unui studiu prevede în mod logic finalizarea lui, dar, în egală măsură și publicarea rezultatelor acestuia. În acest sens, la dispoziția doctoranzilor sunt puse câteva opțiuni: Revista științifică instituțională *Studii Juridice Universitare* (Categorie C), conferințele anuale *Symposia Professorum* și *Symposia Studentium* etc. Doctorandul va avea posibilitatea să publice studiul efectuat în cadrul articol științific, care va fi prezentat și Școlii doctorale. Realizarea acestor sarcini va permite acumularea a 5 credite ECTS.

Seminar de cercetare 2 (analiza datelor, abordarea critică a rezultatelor de cercetare) / Aprobarea raportului de către Consiliul Școlii doctorale. Cercetarea demonstrează, în egală măsură ca și în cazul *Seminarului de cercetare 1*, că există o puternică corelație pozitivă între factorii enumerați și elaborarea unei teze sau a unui memoriu în termenii prevăzuți. În acest sens, doctorandul trebuie să valorifice următoarele abilități:

- ✓ Doctorandul și conducătorul întrețin bune relații de muncă, între timp doctorandul acumulează cea mai mare parte a cunoștințelor și a experienței conducătorului de teză. Comunicările între conducător și doctorand sunt eficace și respectuoase, acestea fiind efectuate în timp util;
- ✓ Planul de lucru al doctorandului cuprinde studii efectuate pentru diferite etape, inclusiv depunerea tezei și posibilele reșineri;
- ✓ Doctorandul se va dota de un sistem de gestiune a informației, el făcând copii pentru păstrare a tuturor fișierelor electronice;
- ✓ La etapa cercetării, doctorandul i-a note precise prin intermediul unor referințe bibliografice complete, fiind indicate separat referințele directe, parafrazările din text și propriile reflectări;
- ✓ Conducătorul tezei va examina părțile din capitole pe care le expediază doctorandul și le întoarce într-un termen rezonabil, acompaniat de comentarii constructive clar formulate și sugestii de modificare;
- ✓ Doctorandul va urma un program cotidian ce va avea ca efect structurarea procesului de elaborare a tezei.

Cercetarea respectivă finalizează cu un raport științific, susținerea reușită a căruia permite acumularea a 5 credite ECTS.

Stagii de practică la alegere (stagiul didactic, de cercetare, industrial, laborator de marketing) la decizia coordonatorului și doctorandului. La finele stagiului de practică,

doctorandul prezintă un Raport privind stagiul de practică, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Susținerea cu succes a examenelor menționate anterior, va permite doctorandului să acumuleze **60** credite ECTS, rezultat care îi va permite să fie promovat la anul III de studii la doctorat.

Anul III, Semestrul V – 30 credite ECTS

Scrierea tezei. Etapa respectivă vine să dezvolte rezultatele cercetărilor începute anterior, care se vor contura, de regulă, într-un studiu aprofundat asupra problematicii de cercetare științifică și va constitui nucleul viitoarei de doctorat. Analiza în cauză va constitui nucleul unui referat științific care va fi prezentat și susținut de către doctorand. Susținerea reușită a referatului științific va permite acumularea a **20** credite ECTS.

Elaborarea articolelor pentru conferință internațională/revistă, pregătirea și publicarea articolelor în reviste științifice recenzate. În contextul în care doctorandul se află într-un proces definitiv de elaborare a tezei de doctorat, la această etapă dlii va trebuie să publice sau să prezinte spre publicare 1-2 articole științifice în reviste recenzate sau materiale ale conferințelor științifice naționale și/sau internaționale. Realizarea acestor sarcini va permite acumularea a **5** credite ECTS.

Seminar de cercetare 3 (Prezentarea concluziilor și recomandărilor cercetării). Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **5** credite ECTS.

Anul III, Semestrul VI – 30 credite ECTS

Definitivarea tezei, prezentarea și susținerea publică a tezei. Cursul finalizează cu un examen, susținerea reușită a căruia permite acumularea a **30** credite ECTS.

Susținerea cu succes a examenelor menționate anterior în cadrul anului III, va permite doctorandului să acumuleze **60** credite ECTS, iar în total pe parcursul a celor trei ani de studii – **180** credite ECTS.